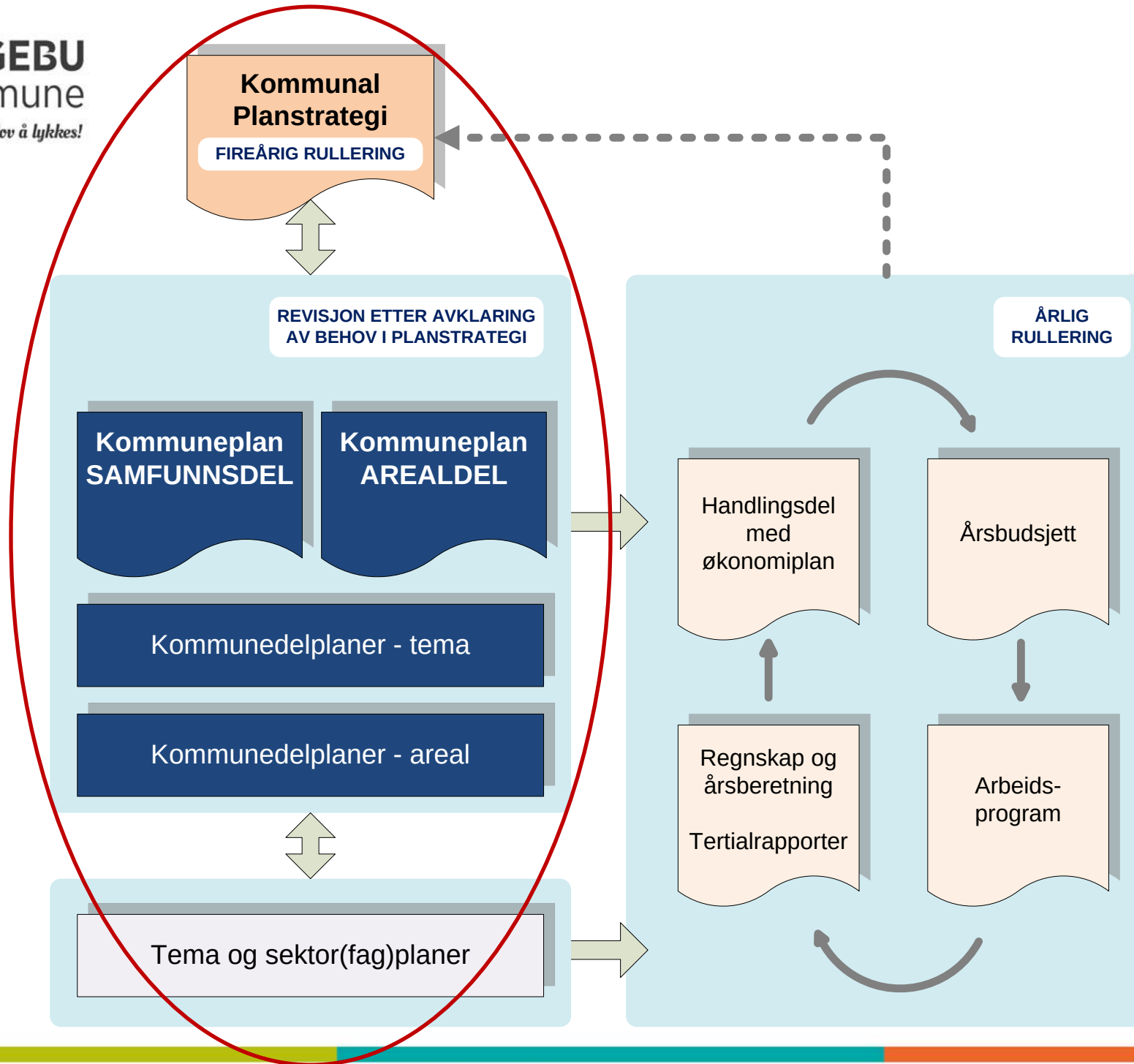

Agenda - Plansystem og økonomi

- Plansystemet
 - Kommunal planstrategi
 - Kommuneplanens samfunnsdel
 - Kommuneplanens arealdel
- Årshjulet
 - Økonomiplan
 - Årsbudsjett
 - Tertialrapportering
 - Regnskap og årsberetning
- Statistikk

Kommunal planstrategi (Plan og bygningsloven § 10-1)

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte:

- en **drøfting** av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder:
 - langsiktig arealbruk
 - miljøutfordringer
 - sektorenes virksomhet
- en **vurdering** av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommuneplanens samfunnsdel (Plan- og bygningsloven § 11-2)

- Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen.
- Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private.

Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2026

- Vedtatt av kommunestyret i Ringebu 17.06.2014
- Inneholder:
 - Visjon og verdier
 - Framtidsbilde: Ringebusamfunnet 2025
 - Satsingsområder: Bo, leve, arbeide
 - Mål og strategier
 - Samfunnssikkerhet og beredskap

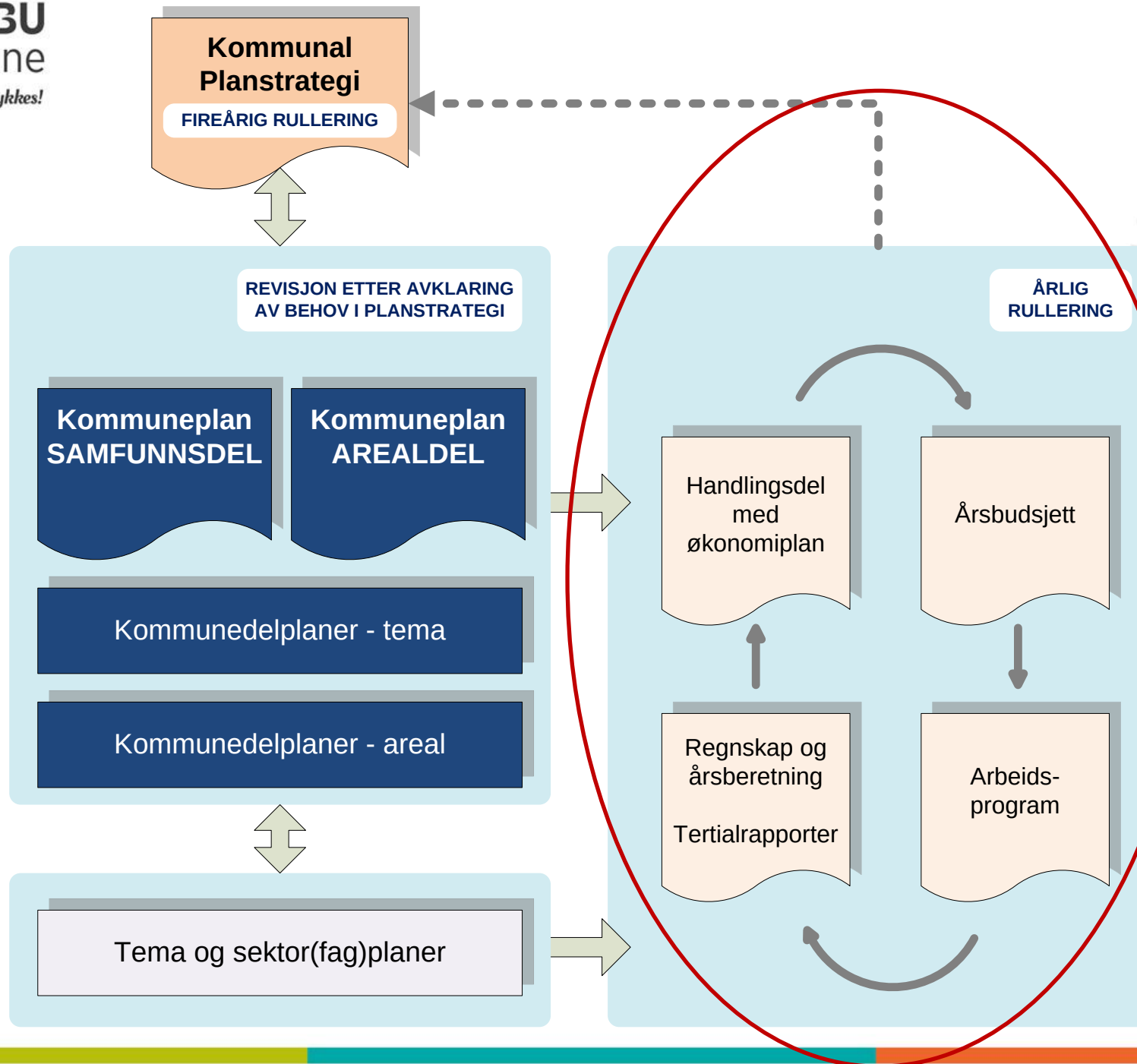

Kommuneplanens arealdel (Plan- og bygningsloven § 11-5)

- Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område.
- Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt.

Kommuneplanens arealdel

- Kommunedelplan for Kvitfjell vedtatt 29.05.2012
- Kommunedelplan for E6 vedtatt 23.10.2012
- Arealplan for resten av kommunen er under utarbeidelse, påbegynt 2012 og planlegges ferdigstilt 2016

Økonomiplan (Kommuneloven § 44)

1. Kommunestyret og fylkestinget skal en gang i året vedta en rullerende økonomiplan.
2. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettår.
3. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte.

...

Økonomiplan 2016-2019

- Oppstart administrativt i mai (kommuneproposisjonen)
- Dialogkonferanse i juni (kommunestyret og adm. ledere)
- Formannskapet forslag til økonomiplan 08.10.2015
- Nytt formannskap behandler økonomiplan 05.11.2015
- 14 dagers offentlig ettersyn
 - Behandling i Eldreråd, Ungdomsråd og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Nytt kommunestyre vedtar økonomiplan 26.11.2015

Årsbudsjett (Kommuneloven § 45)

1. Kommunestyret og fylkestinget skal innen årets utgang vedta budsjett for det kommende kalenderår.
2. Kommunestyret og fylkestinget vedtar selv årsbudsjettet og endringer i dette. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet eller fylkesutvalget. ...

...

Årsbudsjett 2016

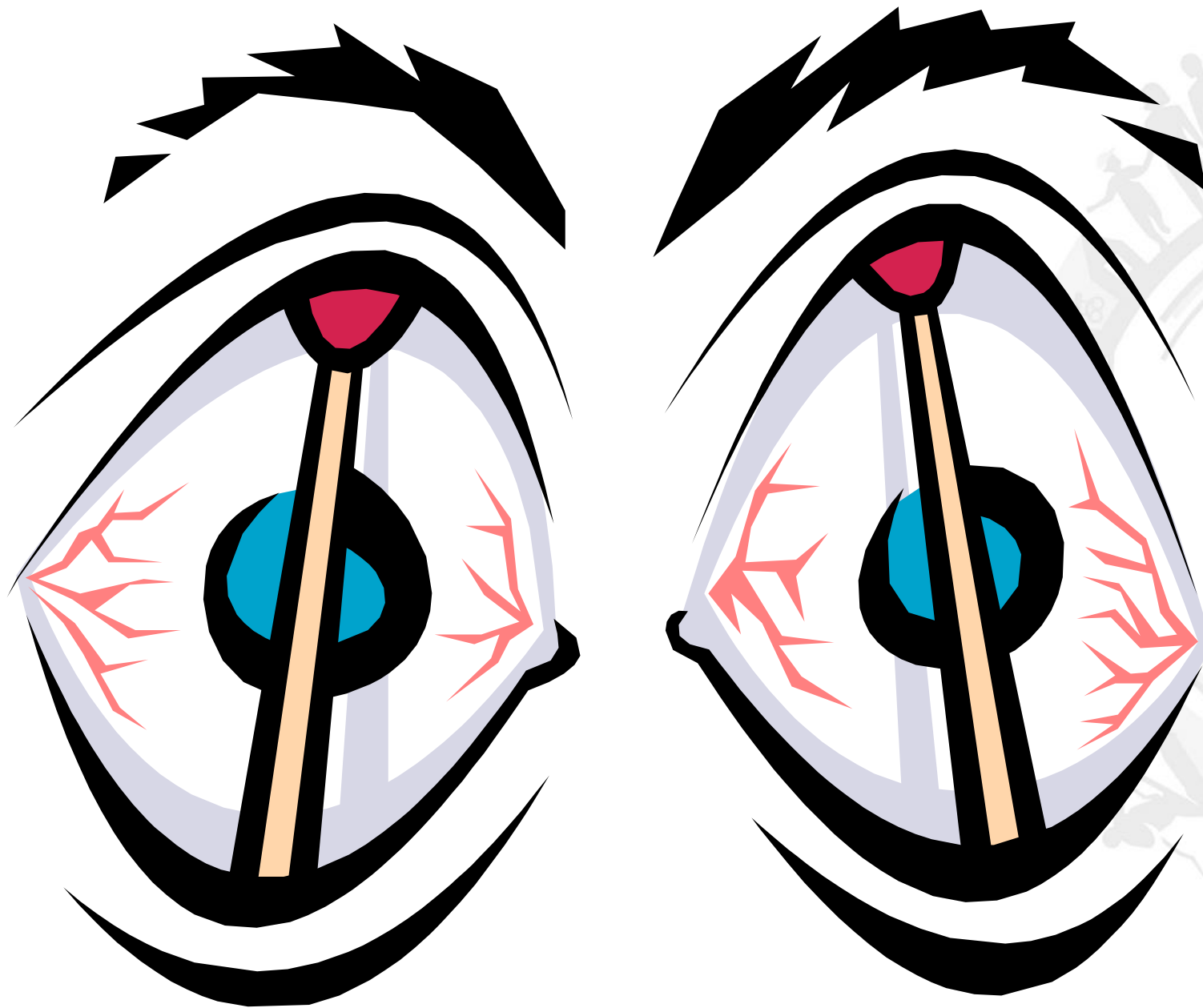
- Administrativt arbeid startet med utgangspunkt i formannskapets forslag til økonomiplan 08.10.2015
- Formannskapet innstiller 26.11.2015
- 14 dagers offentlig ettersyn
 - Behandling i Eldreråd, Ungdomsråd og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Kommunestyret vedtar årsbudsjett 15.12.2015

Tertialrapportering

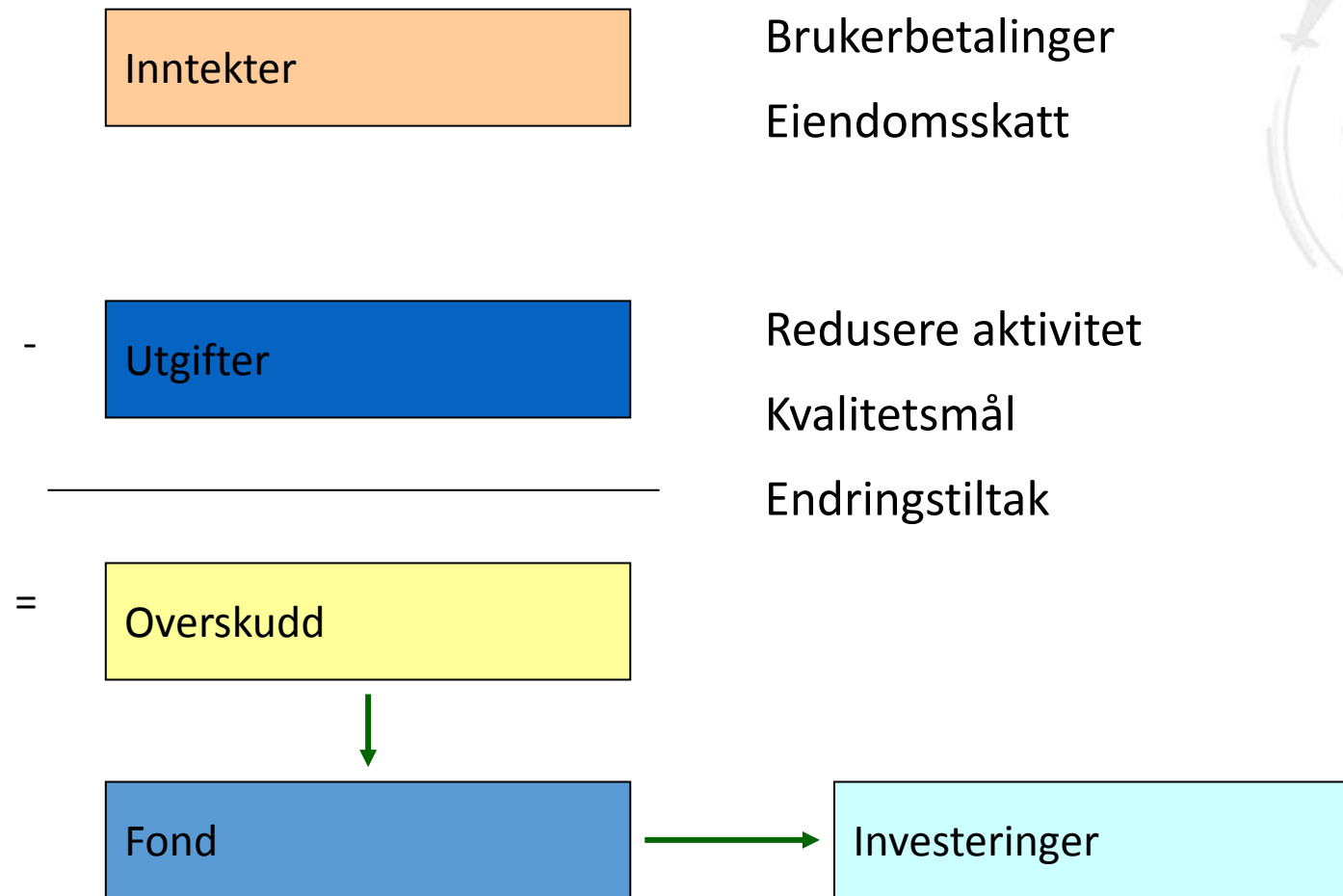
- Administrasjonen rapporterer til kommunestyret hvert tertial (per 30. april og 31. august)
 - Statusrapport
 - Eventuelle avvik fra budsjettet
 - Nye/endrede rammebetingelser
 - Finansforvaltning
 - Status på gjennomføring av enkelte planer

Regnskap og årsberetning (Kommuneloven § 48)

- For hvert kalenderår skal det utarbeides årsregnskap og årsberetning
- Frist for å avlegge regnskap er 15. februar
- Årsberetning inneholder
 - Beskrivelse av gjennomført aktivitet
 - Beskrivelse/analyse av resultat og økonomisk stilling
 - Forhold av vesentlig betydning for kommunen
 - Status mht likestilling
- Årsregnskap og årsberetning behandles i kommunestyret, normalt i april eller mai

Hva kan vi påvirke?

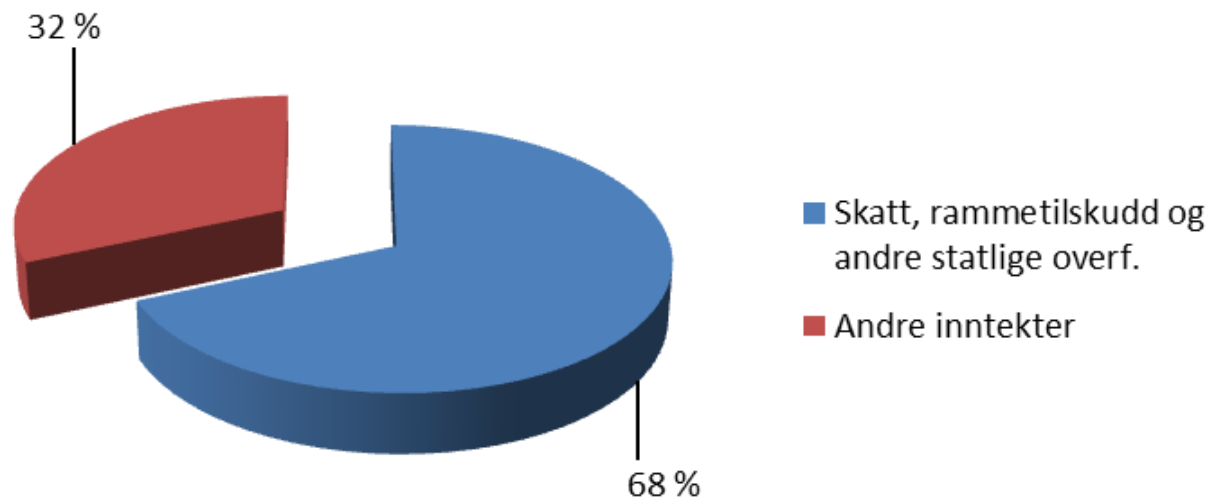
Kommuneøkonomi

- Hvilket handlingsrom har vi?
 - Statlige rammebetingelser og føringer
 - Regionale og interkommunale rammebetingelser og føringer
 - Egen kommuneøkonomi
 - Eksisterende tjenestetilbud og forventninger

Kommuneøkonomi – statlige rammebetingelser

- Kommuneproposisjonen (mai)
- Statsbudsjettet (oktober)
- Skatt, rammetilskudd og inntektsutjevning

Kommuneøkonomi – regionale og interkommunale føringer

- Regionrådet
- Interkommunale ordninger:
 - Midt-Gudbrandsdal Brann- og feiervesen (3k)
 - Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (3k)
 - Midt-Gudbrandsdal Pedagogisk- Psykologiske teneste (3k)
 - Geodata (3k)
 - Ung i Midtdalen (3k)
 - Frya Renseanlegg (3k)
 - Frya Industrianlegg (R+SF)
 - Midt-Gudbrandsdal Barnevernskontor (R+SF)
 - Midt-Gudbrandsdal Regnskaps- og skatteoppkreverkontor (R+SF)
 - Midt-Gudbrandsdal Landbrukskontor (R+SF)
 - Helseregion Sør-Gudbrandsdal

Kommuneøkonomien i Ringebu

- Handlingsregler (våre egne og andres anbefalinger)
 - Fond
 - Lånegjeld
 - Resultat
- Kostra (sammenligning med andre)
- Kommunebarometer

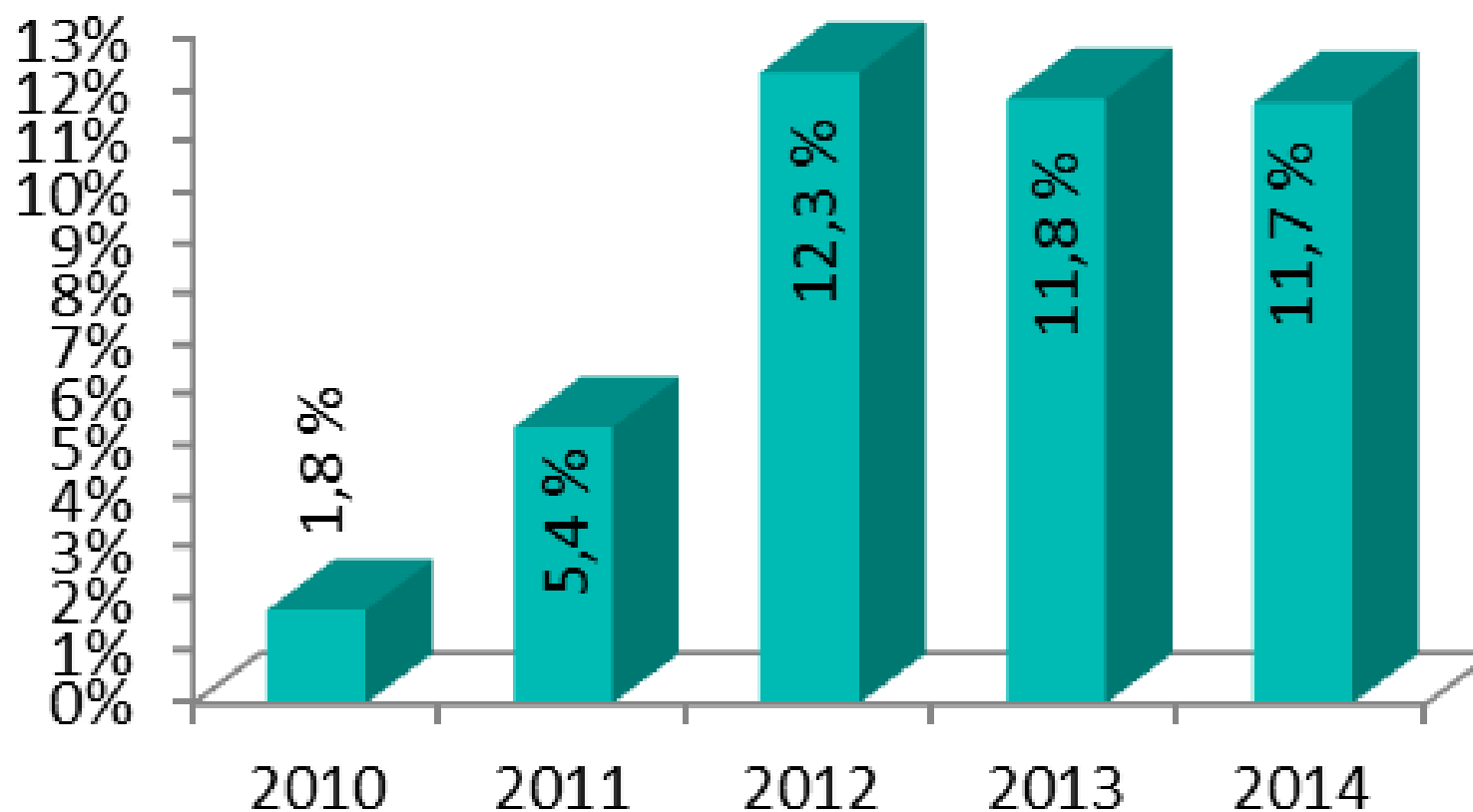

Handlingsregel – Disposisjonsfond (sparekonto)

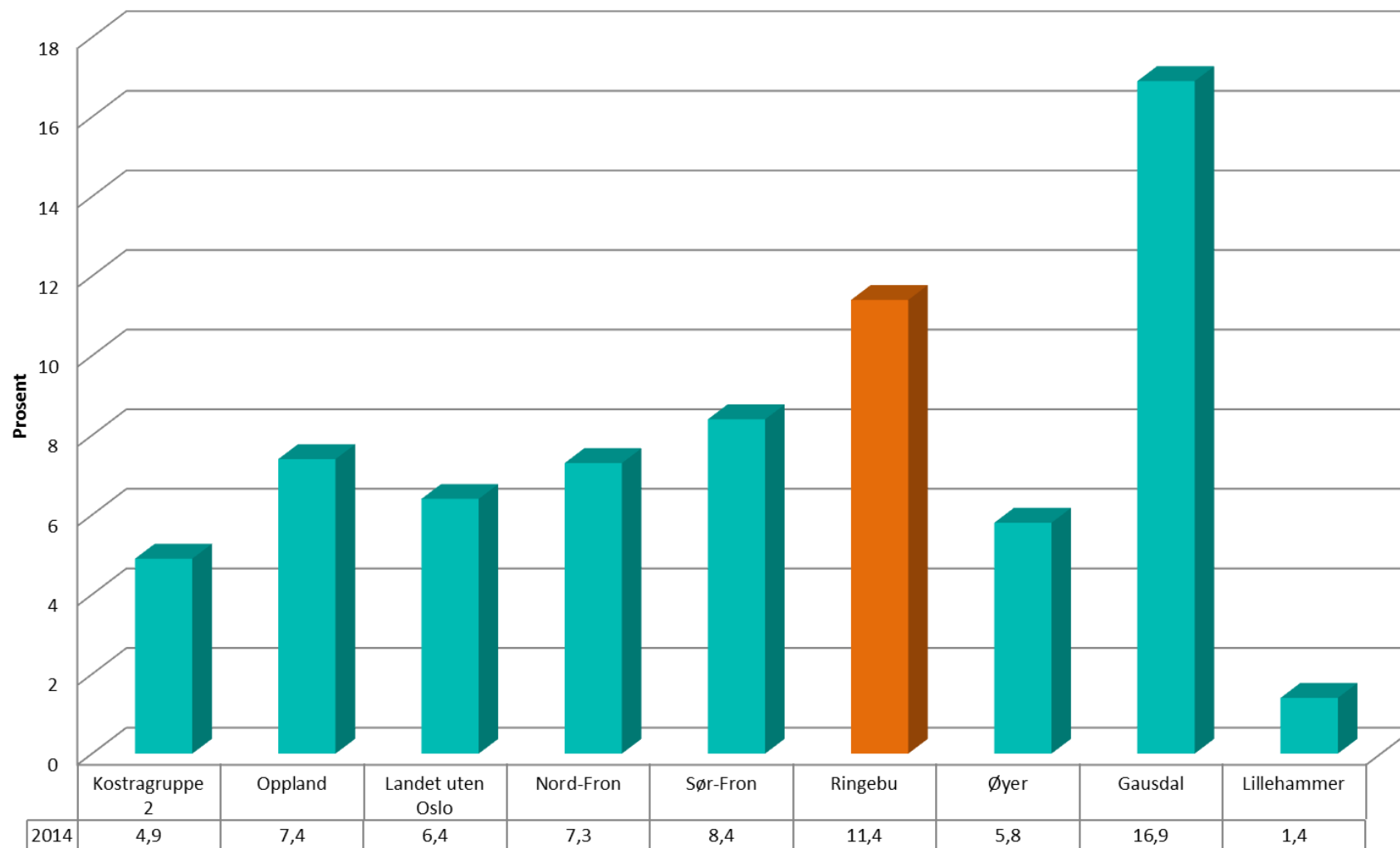
- Kommunens økonomiske soliditet og evne til å takle uforutsette hendelser vil i stor grad avhenge av de frie økonomiske reserver som kommunen har til rådighet. Slike reserver er i hovedsak definert som disposisjonsfond.
- «Disposisjonsfond skal utgjøre minimum 10% av brutto driftsinntekter.»

Disposisjonsfond pr. 31.12 i % av brutto driftsinntekter

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter - 2014

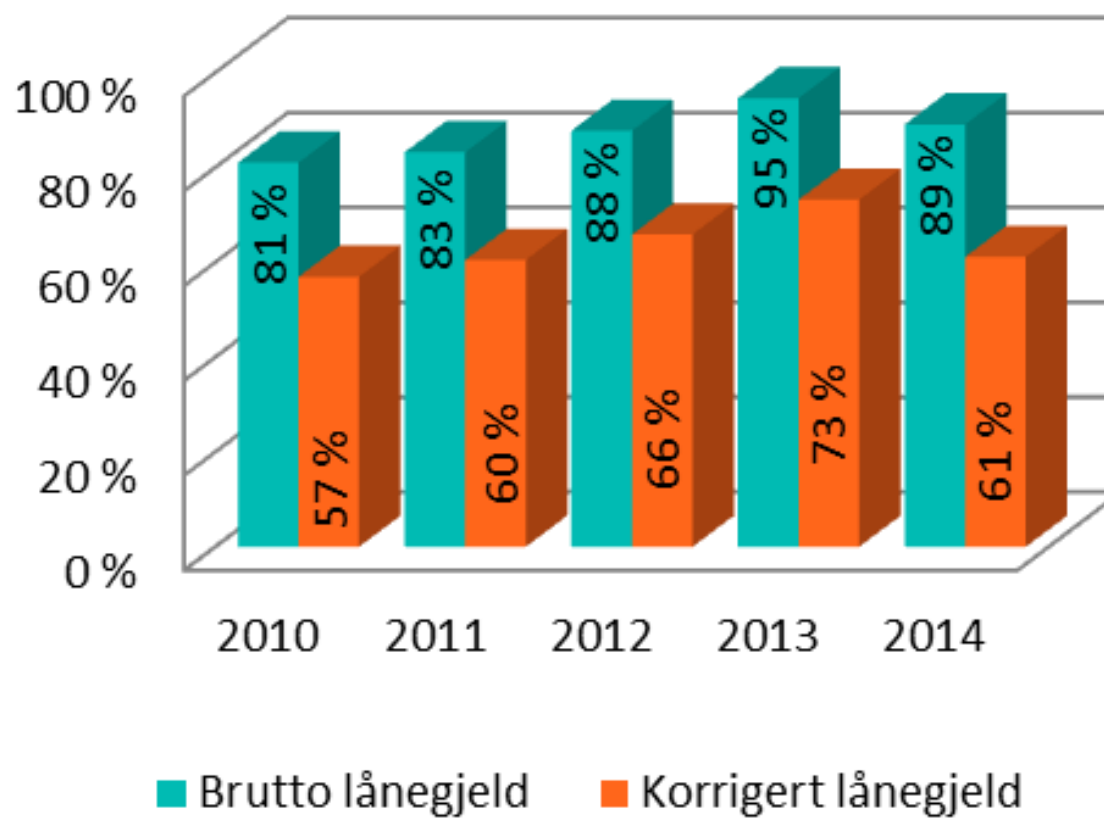
(kilde: SSB - Kostra 2014)

Handlingsregel - Lånegjeld

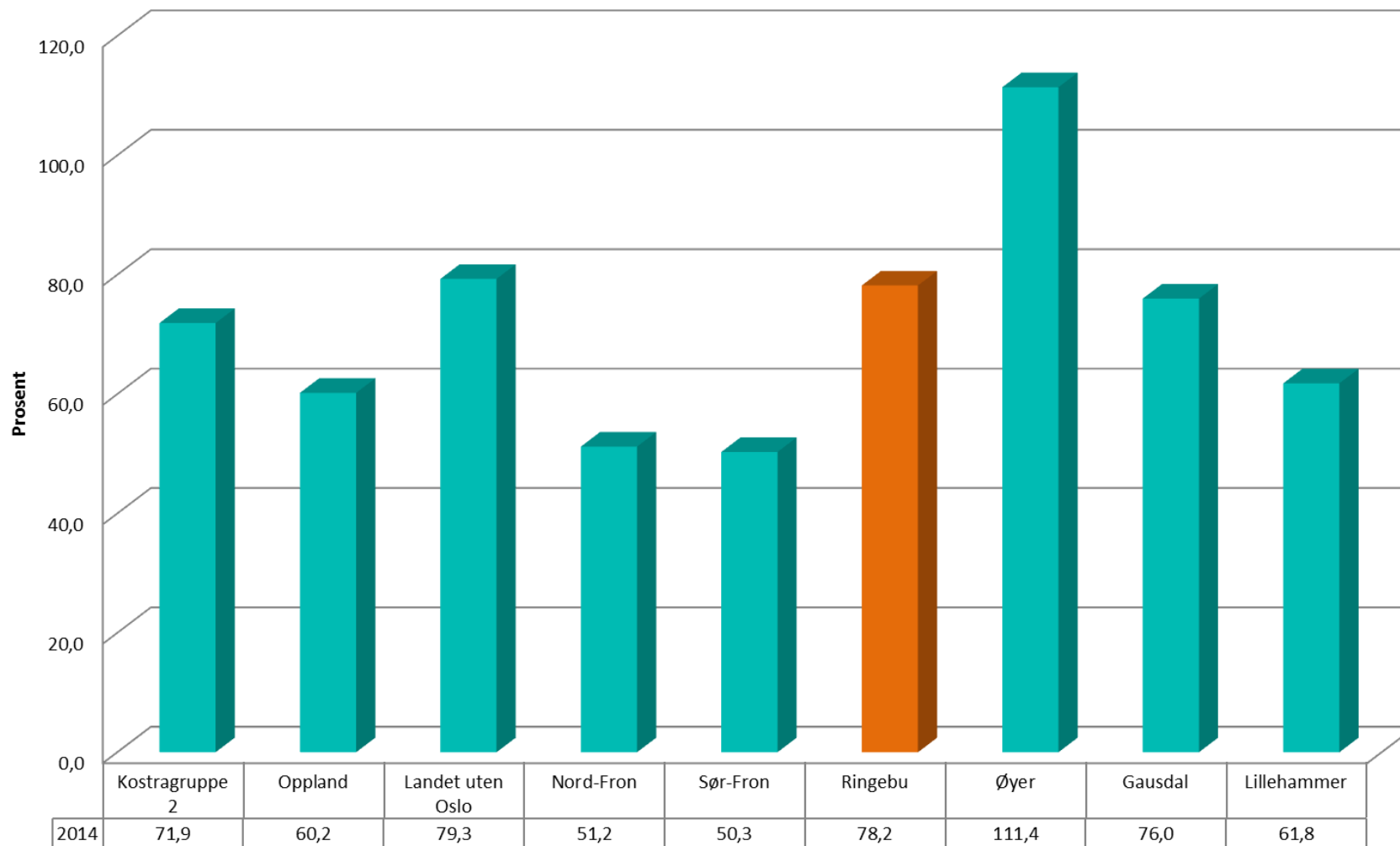
- Høy lånegjeld vil gjøre kommunen sårbar for renteøkninger. Selv om det brukes virkemidler som rentebindning for å redusere renterisiko vil betjening av lånegjeld legge beslag på betydelige midler i driftsbudsjettet og dermed redusere kommunens handlingsrom.
- «Lånegjeld, fratrullet selvkostområder og videreutlån, skal utgjøre maksimalt 70% av brutto driftsinntekter.»

Lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

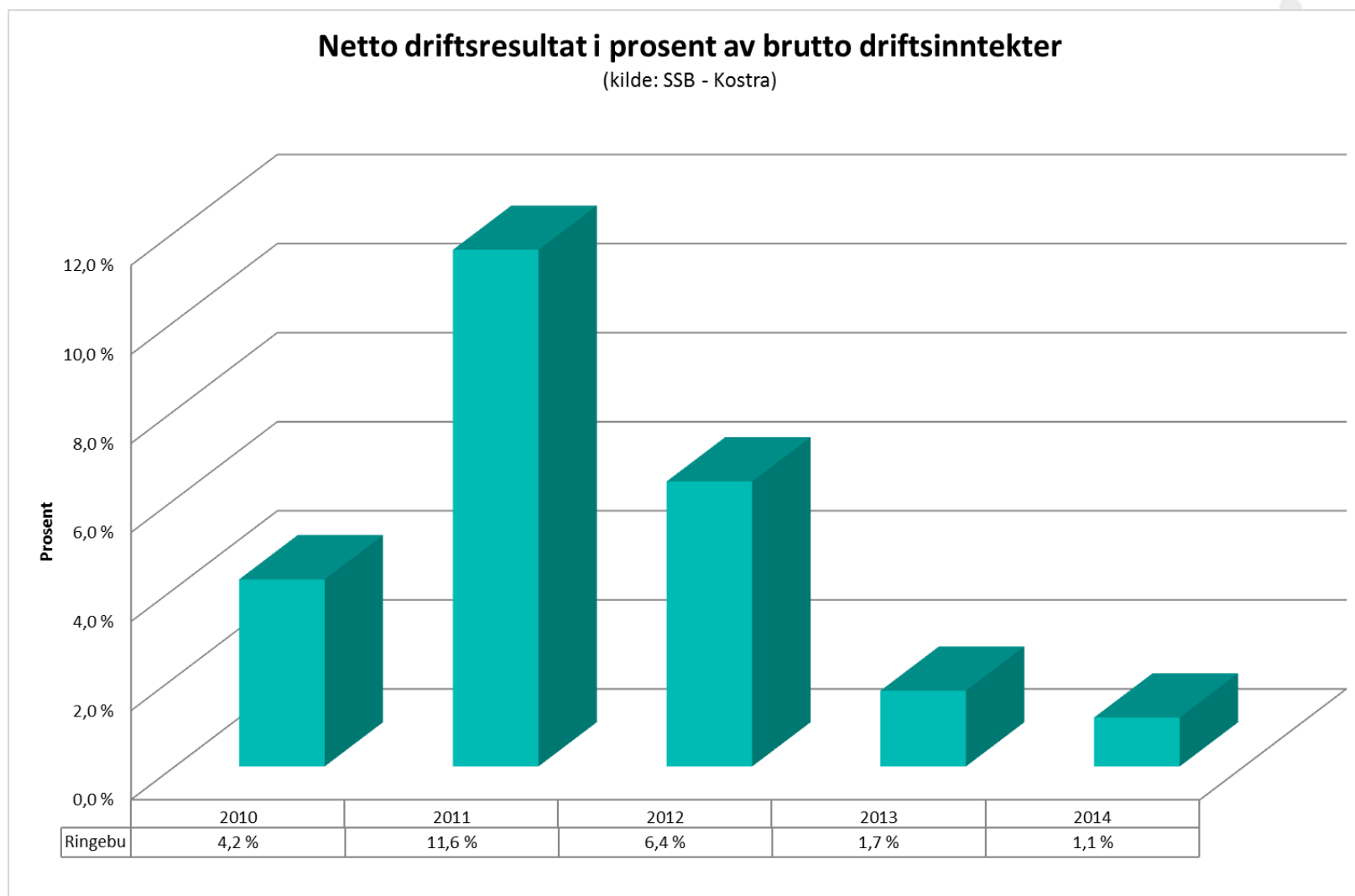
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter - 2014

(kilde: SSB - Kostra 2014)

Handlingsregel – Netto driftsresultat

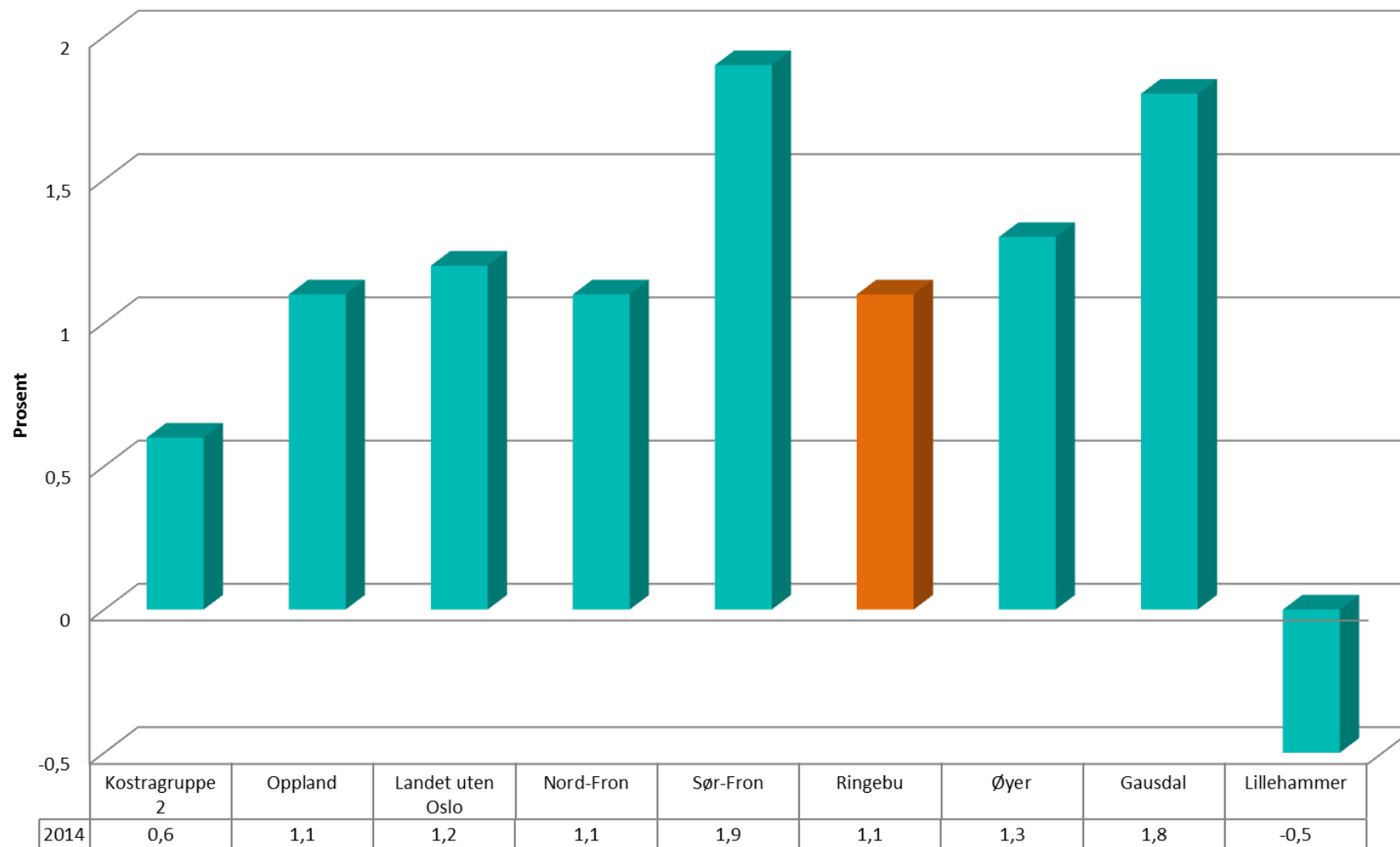
- Økonomisk handlingsrom skapes først og fremst gjennom årlige driftsoverskudd. Disse kan avsettes som reserve, inngå som egenfinansiering av investeringer eller brukes til nye tiltak. Netto driftsresultat må være positivt over tid for ikke å forringe kommunens verdier.
- «Netto driftsresultat skal trappes opp og innen utgangen av 2019 utgjøre minimum 1,75% av brutto driftsinntekter årlig.»

- Fram til 2014 var handlingsregelen 3 %.
Ny sats fra 2014 (1,75 %) skyldes endringer i regnskapsforskr.

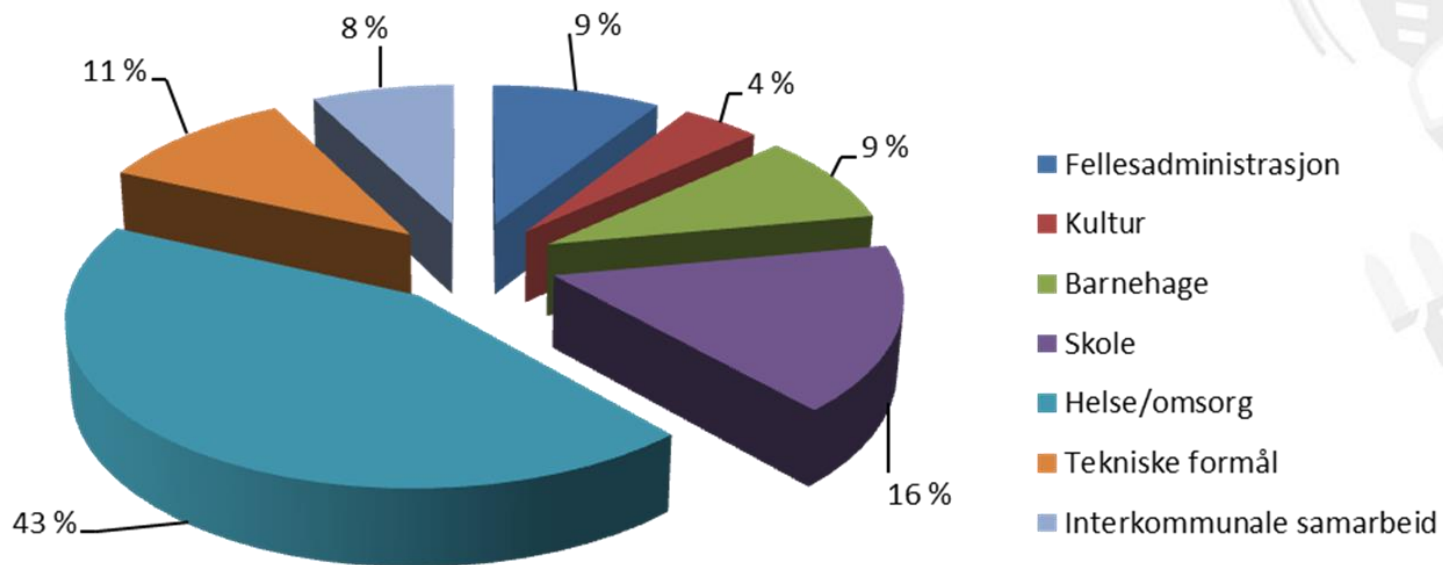
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter - 2014

(kilde: SSB - Kostra 2014)

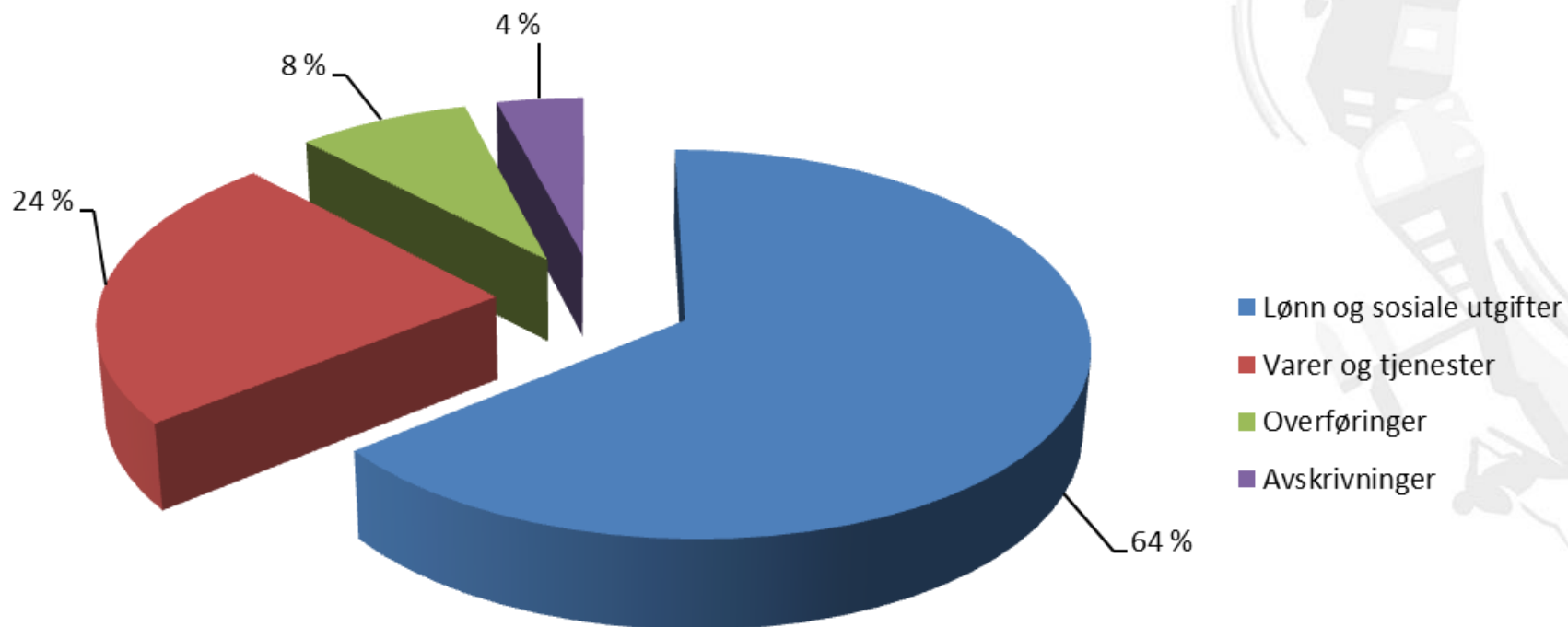
2015: Sum budsjetterte driftsutgifter 374.061.600

Budsjett 2015 - fordeling på formål (netto budsjettrammer)

2015: Sum budsjetterte lønnsutgifter 243.238.300

Budsjett 2015 - fordeling driftsutgifter

Arbeidsgiverpolitikk

Overordnet for Ringebu kommune

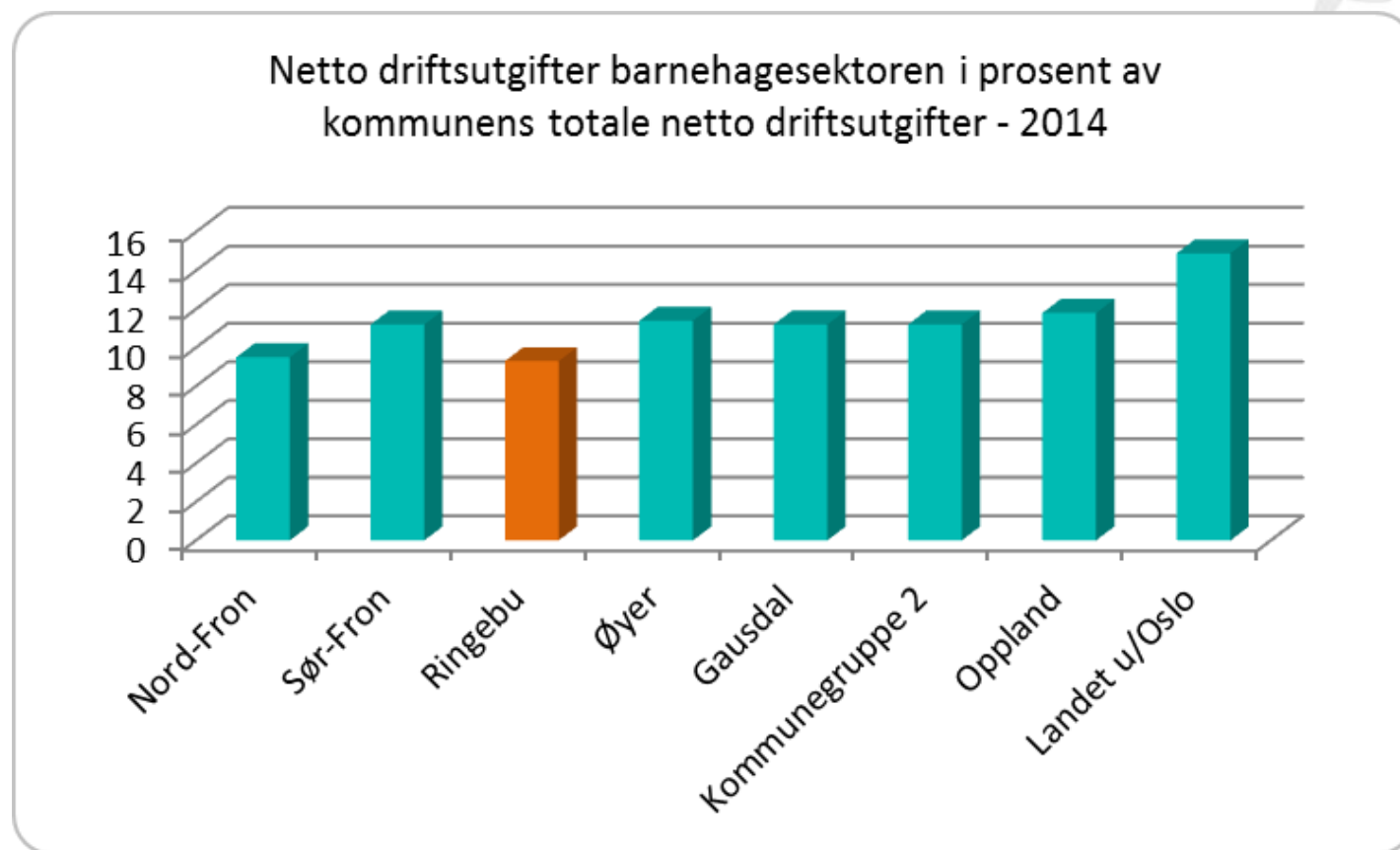
2014–2018

Vedtatt av kommunestyret i K-sak 43/14, i møte 17.06.2014

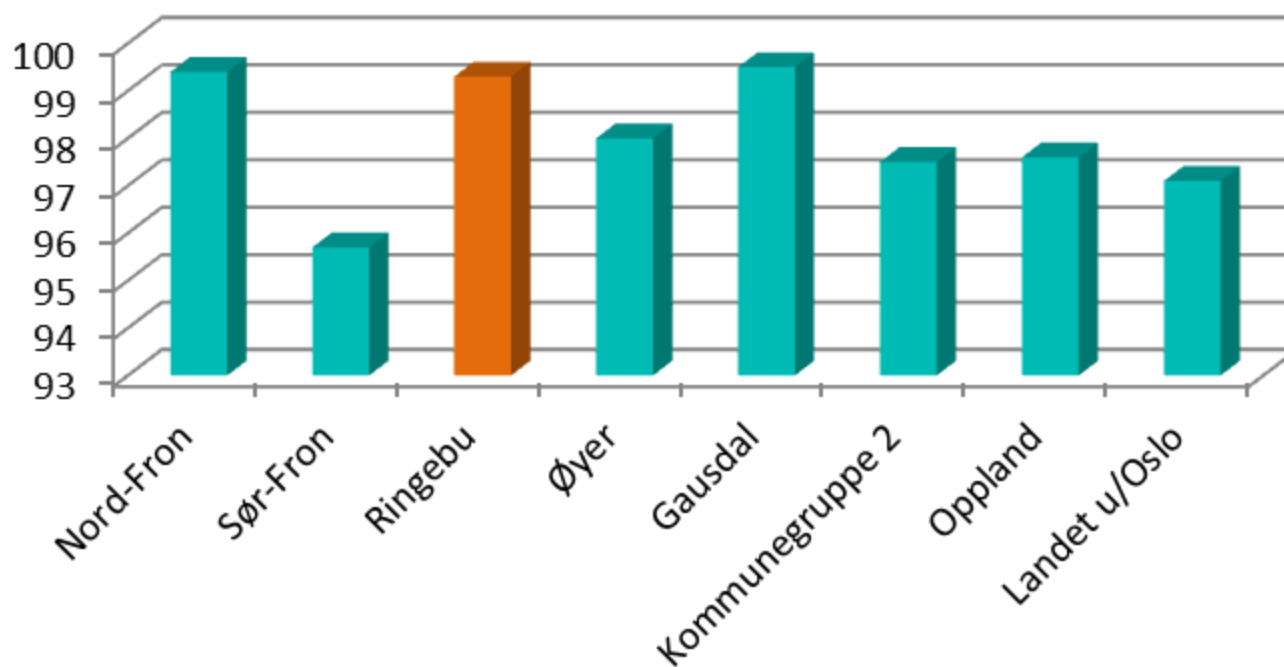

Raus Solid Spenstig

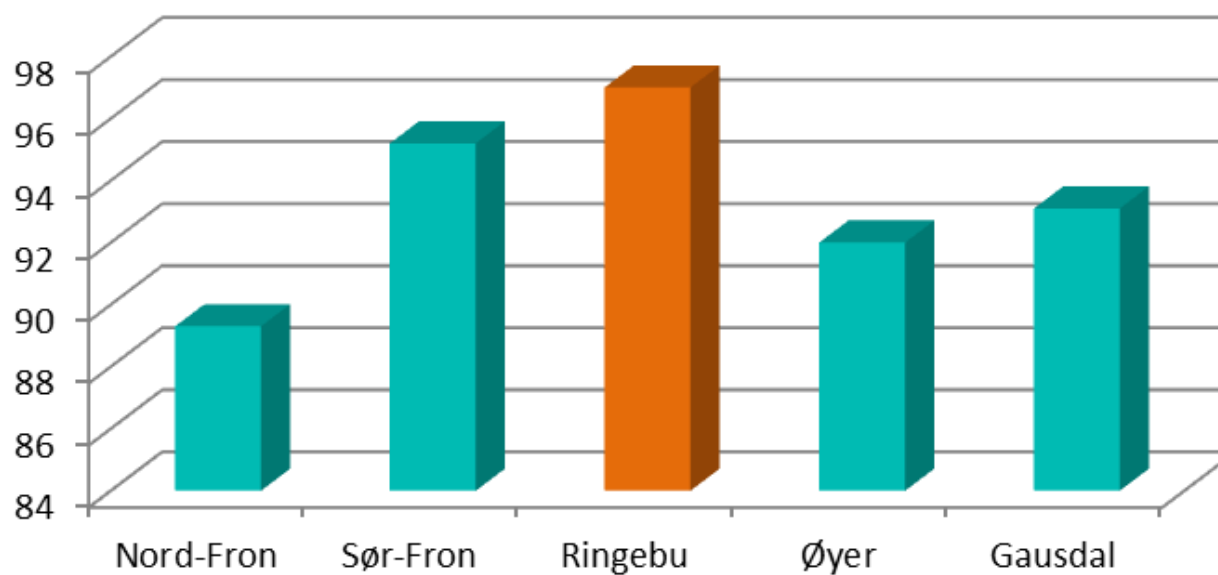
Barnehager

Andel barn 3-5 år med barnehageplass
pr. 31.12.2014

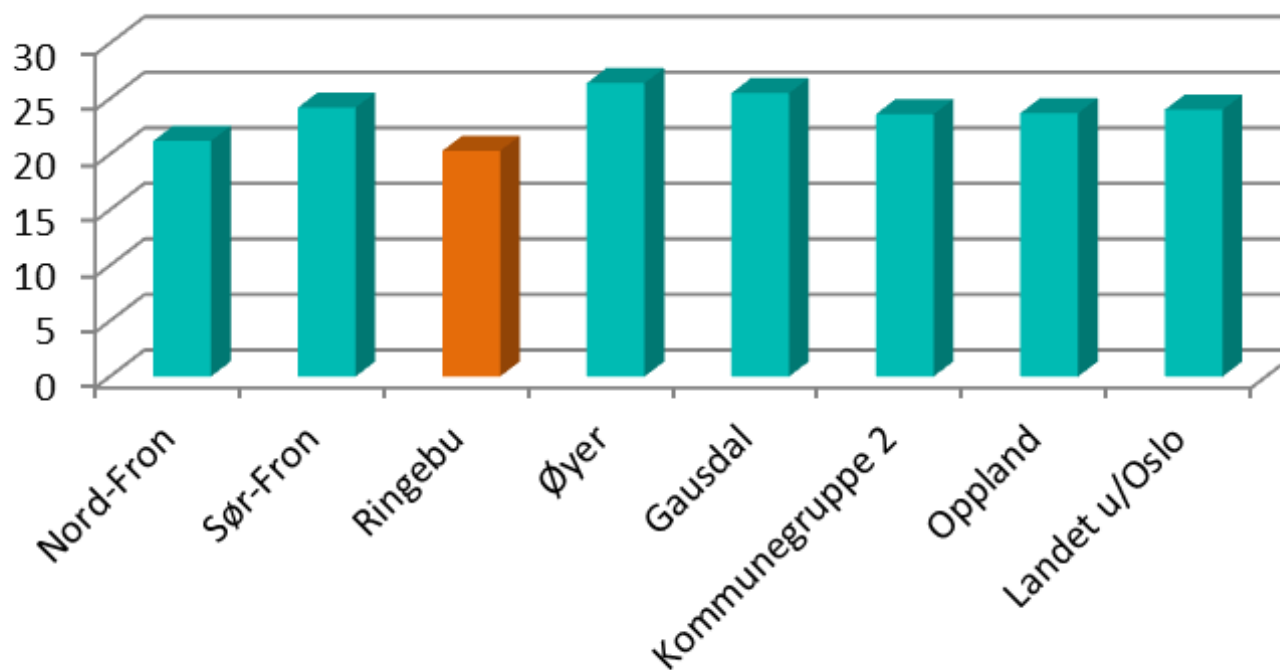

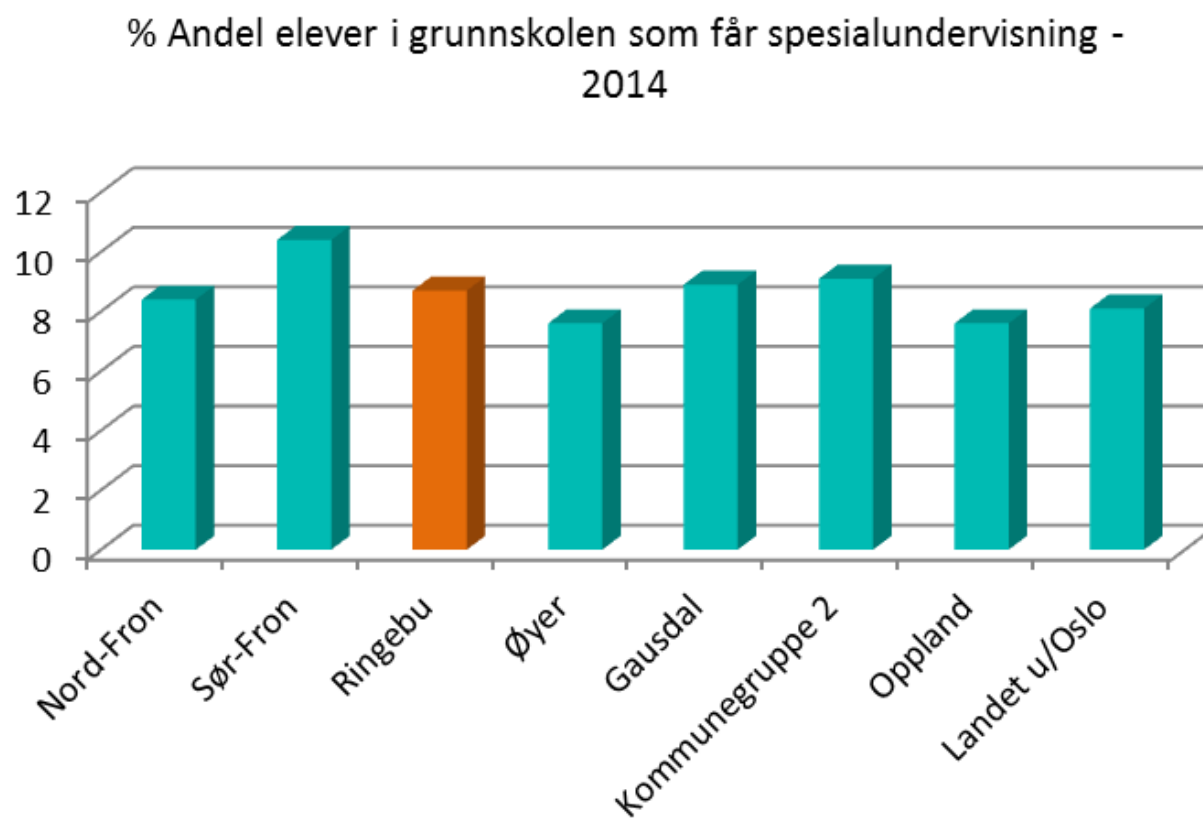
Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent
førskolelærerutdanning
pr. 31.12.2014

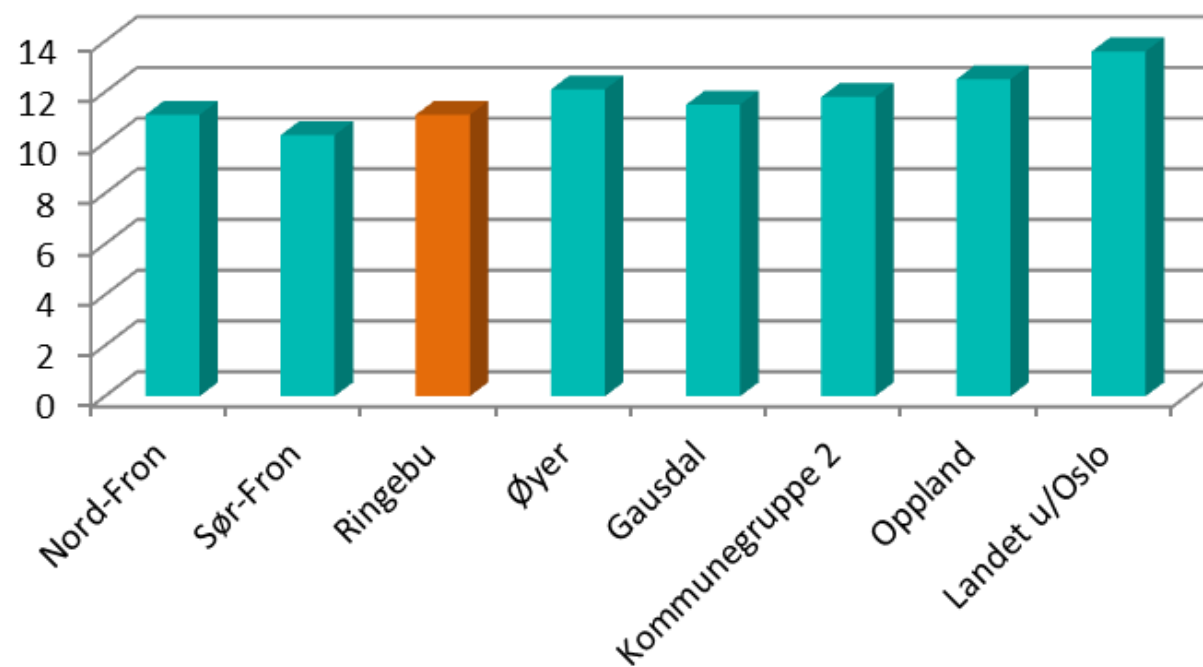
Skoler

Netto utgifter grunnskolesektoren i % av kommunens totale netto driftsutgifter - 2014

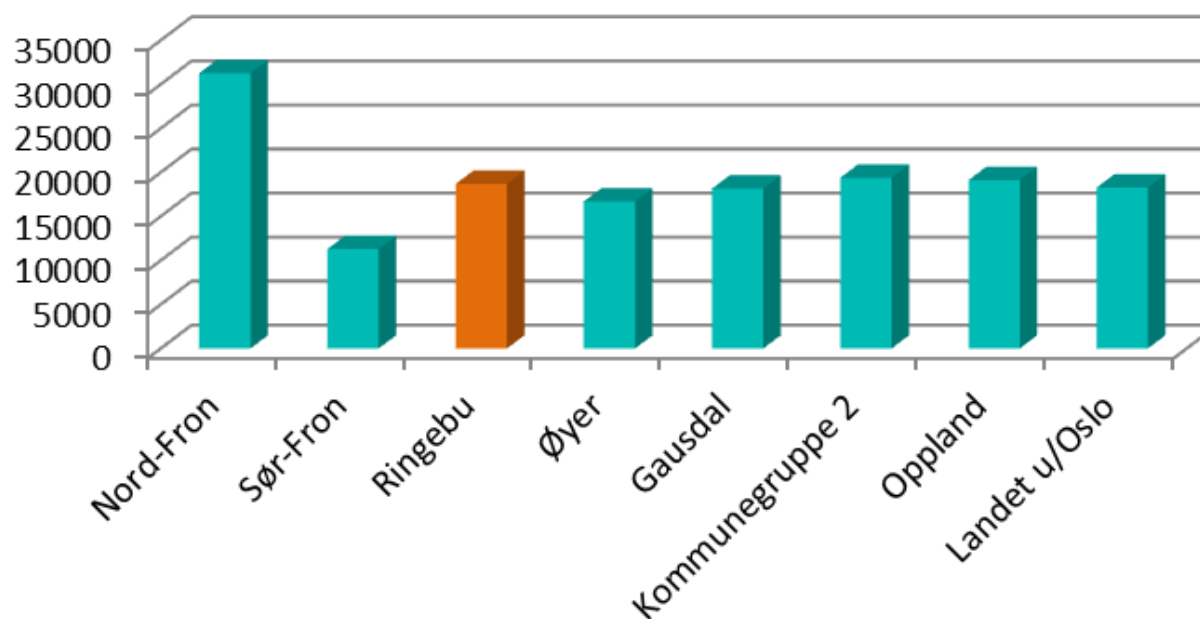

Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn - 2014

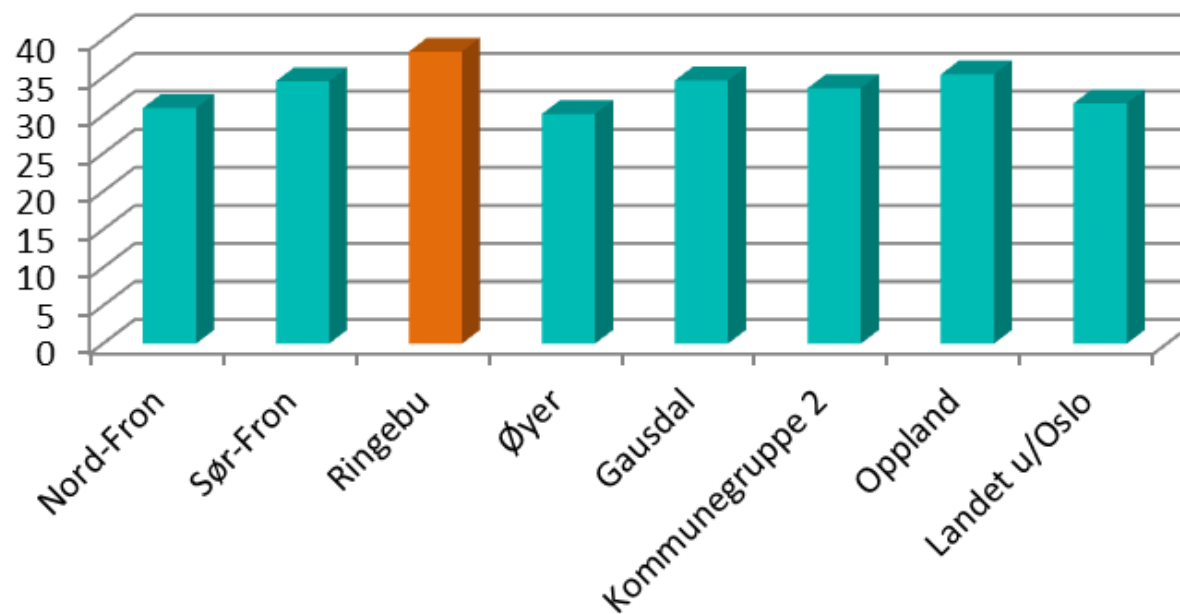
Kultur

Brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler,
per bruker - 2014

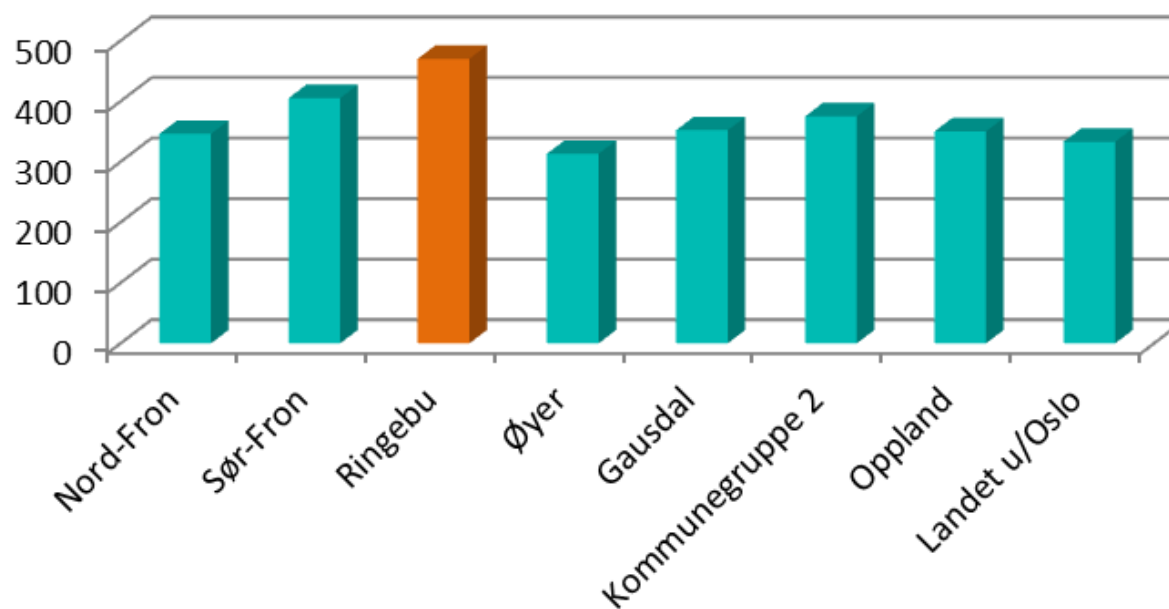

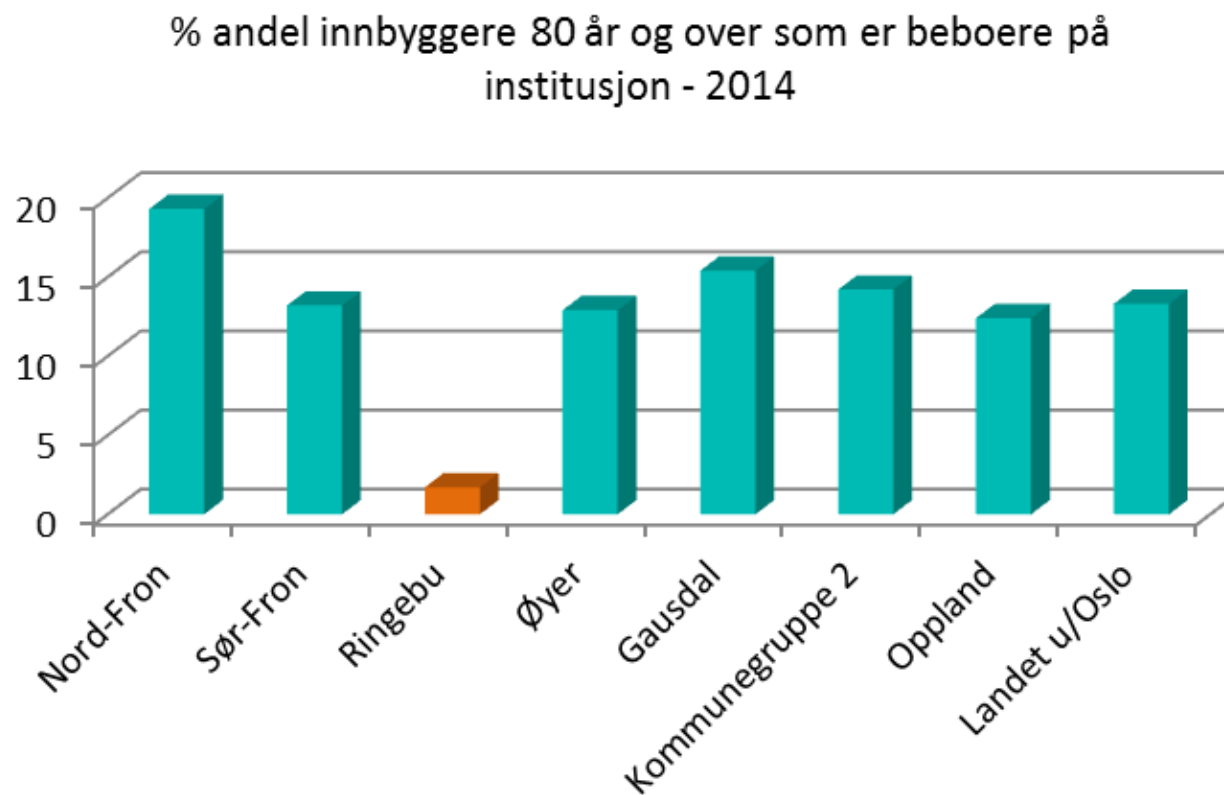
Helse og omsorg

Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens
totale netto driftsutgifter - 2014

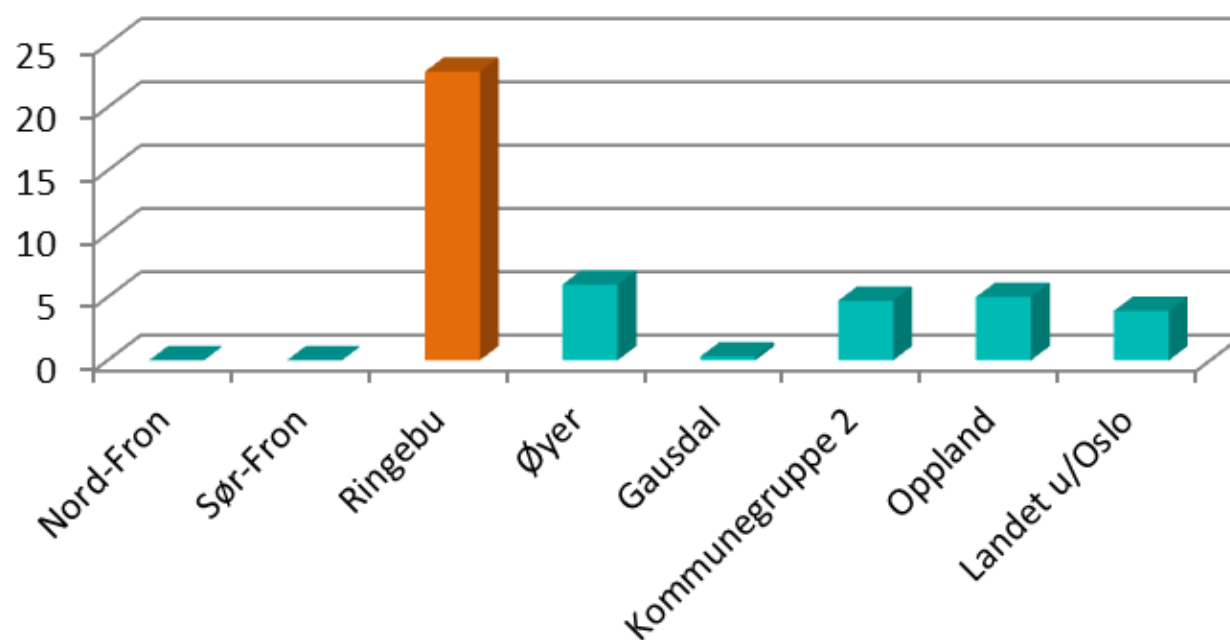

Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over -
2014

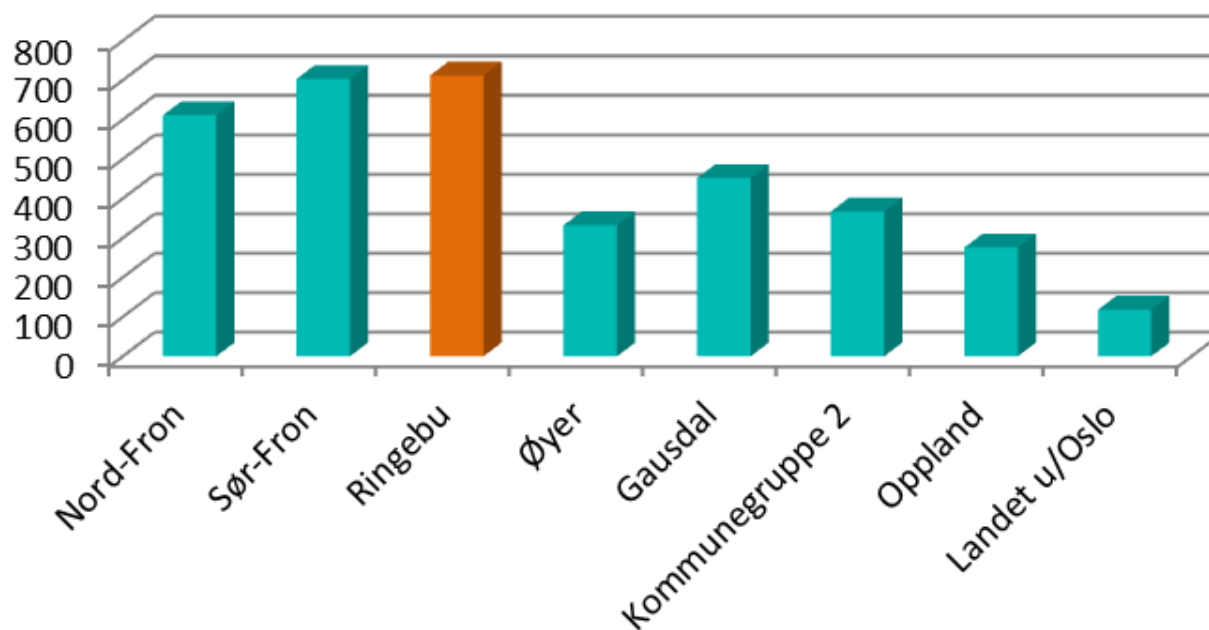

% andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns omsorg - 2014

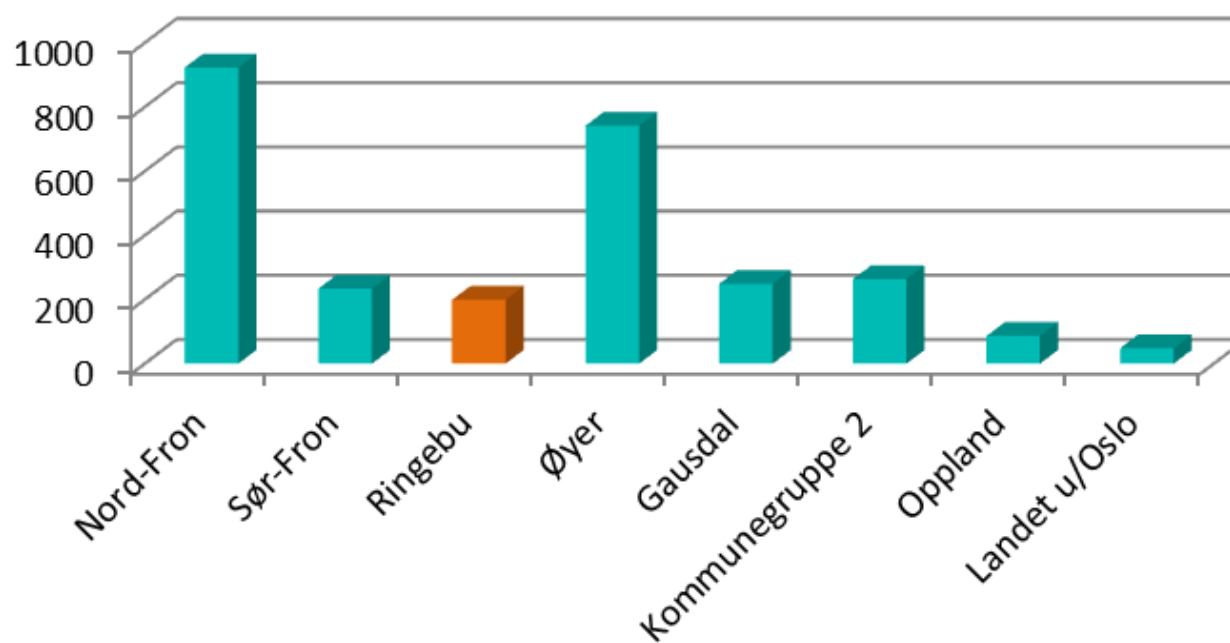

Næring

Netto driftsutg. til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling pr. innb. i kroner - 2014

Netto driftsutg. til tilrettelegging og bistand for næringslivet
pr. innb. i kroner - 2014

Kommune

barometeret 2015

ENDELIG ANALYSE
PRESENTASJON

nr.129

R in gebu

nr.106 uten justering for inntektsnivå

Nøkkeltallene er litt bedre enn disponibel inntekt skulle tilsi

Et **journalistisk** bearbeidet produkt, laget av Kommunal Rapport

Basis i **offisielle tall** levert av kommunene til staten

- Kostra, Utdanningsdirektoratet, Folkehelseinstituttet, Helsedirektoratet, Statistisk sentralbyrå

Hensikten er å gi **lokalpolitikeren** et **bilde** av hvordan kommunen driver

Det er en **rangering** – ikke en vurdering av om tjenesten er god nok eller ei

- Den som er nr 428 har sannsynligvis noe å lære av andre kommuner, men tjenestetilbudet kan likevel være akseptabelt

Hovedutfordringer og konklusjoner

Resultatene på nasjonale prøver er langt bedre enn hva elevene har av karakterer på 10. trinn. Frafallet på videregående blant elever fra kommunen er likevel godt under snittet nå

Tydelig hjemmebasert eldreomsorg. Nesten alle gamle som får tjenester, bor hjemme. Mange ansatte har fagutdanning

Færre saker tok mer enn tre måneder å behandle i fjor, tydelig forbedring de to siste årene

Folk går ganske lenge på sosialhjelp, er det mulig å snu trenden?

Klart negativ økonomisk trend. Korrigert netto driftsresultat klart i minus i fjor. Tilfeldighet eller faresignal? Disposisjonsfondet er solid. Investeringene lavere enn på flere år, gjelda stoppet å vokse

Kostnadene er middels eller litt lavere, men betydelig vekst innen barnevern og pleie og omsorg

Plassering innen sektorene

	Vekt (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Grunnskole	20			209	180	207	132
Eldreomsorg	20	206	206	199	245	75	92
Barnevern	10	189	74	92	165	81	110
Barnehage	10	102	249	157	77	100	133
Helse	7,5	325	305	243	272	251	355
Sosial	7,5	313	174	181	220	174	278
Kultur	2,5	197	157	181	161	187	81
Økonomi	10	184	92	80	73	181	226
Kostnadsnivå	5	265	196	118	218	231	284
Miljø og ressurser	2,5	168	102	139	132	120	64
Saksbehandling	2,5			45	4	48	45
Vann, avløp og renovasjon	2,5		36	70	70	50	87

Plasseringene er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2015-barometeret. Sammenliknbar serie